

Cena numeru
80 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi
Miesięcznie „ 1700
z przes. poczt.
Miesięcznie „ 2000
poza Łodzią egz. 66
Konto Poczto. Kasj.
Oszczęd. 60594
Należytosć pocztowa
opłacona ryczałtem.

XXV rok
stnienia

Redakcja i Adm.
w ŁODZI
Al. Kościuszki 41
TELEFON 28.

Łódź.

ROZWIÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Sroda, dnia 18 października 1922 roku.



Szustowa

Żądajcie wszędzie! 4179b12

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Ratyfikacja konwencji handlowej między Polską a Austrią.

(wp) Z dniem 11 go października weszła w życie ustawa sejmowa w sprawie ratyfikacji konwencji handlowej między Polską a Austrią, podpisanej w Warszawie dnia 25 września 1921 r.

Ustawa upoważnia Naczelnika Państwa do podpisania ratyfikacji konwencji powyższej.

Wykonanie ustawy powierzono Ministrowi Spraw Zagranicznych. (7)

Puch graniczny z Rosją.

(wp) W najbliższych dniach wyjeżdża z Wilna do Moskwy delegacja na konferencję kolejową w sprawie zawarcia umowy o ruchu granicznym między Rosją a Polską. Na czele delegacji stoi prezes wileńskiej dyrekcji kolejowej inż. Emil Landsberg. W skład delegacji wchodzi dyrektorowie wydziałów dyrekcji. (7)

Regulowanie granicy wschodniej.

(wp) Mieszana komisja graniczna na wschodzie przekazała Polsce i sowietom dalszy odcinek granicy polsko-ukraińskiej, przechodzący przez powiaty sarnieński i rowieński. Długość przekazanego odcinka wynosi 101,5 kilometrów. W ten sposób przekazano dotychczas 444 km. granicy wschodniej. (7)

Przyjęcie delegacji jugosłowiańskiej.

(wp) Minister spraw zagranicznych Narutowicz wydał na cześć delegacji jugosłowiańskiej przyjęcie, na którym wnosząc toast za zdrowie J. M. króla Aleksandra I wypowiedział mowę wyrażającą ufność we współpracę obu narodów. Odpowiedział przewodniczący delegacji p. minister Jankowicz, przeprowadzając porównanie politycznej i kulturalnej historii obu krajów i kończąc swe przemówienie okrzykami „Niech żyje Polska”. (2)

Raut dla korpusu dyplomatycznego.

(wp) Jutro wieczorem p. prezydent ministrów prof. Nowak urządza w salach pałacu namiestnikowskiego raut dla korpusu dyplomatycznego.

Teatr „Scala“ Dziś środa 18 października drugi i ostatni raz wystąpią artyści krak. teatru „Bagatela“

Marja Malicka i Aleksander Węgierko

w komedji Nicodemiego

Swit, dzień i noc.

4356

Trzecie posiedzenie Sejmu Śląskiego.

WIELKA MOWA PROGRAMOWA POSŁA KORFANTEGO.

KATOWICE 17 (PAT) Dziś o godz. 2—ej po południu marszałek Wolny otworzył trzecie posiedzenie Sejmu Śląskiego. Przedstawiciele poszczególnych stronnictw wygłosili mowy programowe. Pierwszy zabrał głos poseł Korfanty, który na wstępie poświęcił go rące wspomnienie tym, którzy złożyli ofiarę z krwi podczas plebiscytu i późniejszych wydarzeń, związanych z wyzwoleniem Górnego Śląska, a pozostałym po tamtej stronie granicy kilkuset tysiącom Polaków przesłał serdeczne pozdrowienia i przyrzeczenie, że nigdy o nich nie zapomni.

(Niemiecki poseł Szczeponik starał się krzykami zaprzeczać mówcy).

Korfanty zaznacza dalej, że Chrześcijański Zw. Lud. przedstawi wniosek, który ma zabezpieczyć uchodźcom byt i mieszkanie. Następnie wypowiada się za przeprowadzeniem ścisłej granicy między kompetencjami Sejmu Śląskiego, wojewódzkiego i Sejmu Warszawskiego. W imieniu klubu zaznaczył, że nie będzie nigdy zdążył do ścieśnienia w jakimkolwiek zakresie kompetencji Sejmu Warszawskiego.

Zwracając się do Niemców oświadczył Korfanty, że powinni ustać szczucia ludności niemieckiej przeciw Polakom. Wybory do Sejmu Śląskiego wykazały ogromną większość polską, przeto mówca wyraża przekonanie, że Niemcy wyprowadzą z tego stosowne konsekwencje. Rząd polski dbać będzie o to, aby ich sobie pozyskać.

W dalszym ciągu przemówienia Korfanty przestrzegal Niemców przed łączeniem się z żydami, którzy przystąpili do bloku mniejszości narodowych, występującego przeciw Polsce.

W stosunku do komunistów należy, zdaniem mówcy, rozciągnąć na Górny Śląsk konwencje wersalska, wypowiadającą się przeciwko agitacjom komunistycznym.

Przechodząc do omówienia obietnicy przez

rząd polski władzy na Górnym Śląsku, zaznacza mówca z ubolewaniem, że nie stało ono na wysokości zadania. Najważniejsza z kwestji kolejowa nie została dotąd rozwiązana przez czynniki miarodajne, skutkiem czego cierpi przemysł nie tylko na Górnym Śląsku ale niedomagania te dają się odczuwać w całej Polsce. System kolejowy powoduje również braki aprowizacyjne. W związku z tą sprawą występuje Korfanty przeciw polskiej Spółce współdzielczej, która ma się składać z aferzystów, niedbających o stan aprowizacji Górnego Śląska. Klub mówcy będzie rządał aby jak najszybciej wprowadzono walutę polską, ze względu na to, że Górny Śląsk stanowi całość gospodarczą z Polską.

W sprawie szkolnictwa zaznacza Korfanty, że klub jego dążyć będzie do udoskonalenia szkolnictwa i wprowadzenia go w duchu chrześcijańskim.

W końcu przemówienia Korfanty oświadczył się za urzędzeniem na Górnym Śląsku urzędowej giełdy walutowej i zbożowej.

Następnie zabrał głos senior klubu niemieckiego poseł Reisenstein, wyrażając życzenie spokoju dla kraju górnośląskiego i nawołując do wzajemnego szacunku i wyrozumienia. Przywódca PPS, poseł Biniszkiwicz, odpowiadając na zarzut, że w sprawach narodowych polskich będzie PPS stała po stronie tych partji, które spraw tych będą bronić bez względu na inne poglądy tych partji.

Z kolei zabrał głos poseł Pronowicz, który przemawiał w imieniu NPR. Po przemówieniach programowych odczytano wnioski, złożone do łaski marszałkowskiej, poczem jako pierwszy referent przemawiał ks. Brzóska. Wniosek dotyczący natychmiastowej wypłaty poborów nauczycielskich został przyjęty większością głosów.

Potem na wniosek marszałka posiedzenie odroczone do jutra. Jutrzejsze posiedzenie rozpocznie się o godz. 2—ej.

Drugi tunel Simplonński.

BORDEAUX 17 10 (PAT) Dzisiaj otwarty zostanie drugi tunel Simplonński. Tunel ten przechodzi wpoprzek pierwszego tunelu.

Długość jego wynosi 12 mil angielskich, z których 5 na terytorjum szwajcarskiem, 7 zaś na terytorjum włoskiem. Koszta budowy wyniosły 3 miliony 20 tys. funtów szterlingów.

Z BLISKIEGO WSCIODU.

ROLA FRANCJI NA WCHODZIE. KONFERENCJA WSCHODNIA. CHAOS W TRACJI.
Z GRECJI.

PARYŻ 17 10 (PAT) Franklin Bouillon złożył przedstawicielom prasy francuskiej i zagranicznej sprawozdanie o przebiegu konferencji w Mudanji, przypominając depeche, wysłaną do Kemala i odpowiedź tego ostatniego, która skłoniła go do wyjazdu. Natychmiast po przybyciu do Smyrny Franklin Bouillon odbył naradę z Kemalem oraz z przedstawicielami władz cywilnych i wojskowych i zdołał nakłonić rząd kemalistyczny do zupełnego wstrzymania operacji wojennych aż do zwołania konferencji generałów.

Następnie Franklin Bouillon mówił o różnych fazach rokowań, wykazał trudności, jakie się nasunęły wskutek wadliwych połączeń telegraficznych, różnicy języków i temperamentów wojskowych biorących udział w rokowaniach. Franklin podkreślił lojalność i dobrą wolę kemalistów ujawnioną w toku rokowań w Mudanji, jak również mądrość polityczną Kemala który mimo zwycięstw powstrzymał pochód swych wojsk. Dalej Franklin Bouillon sprzecy zował wyniki rokowań w Mudanji, mianowicie powstrzymanie wojska tureckiego, przyczem Turcja zgodziła się nie wysyłać ani jednego żołnierza na europejski brzeg cieśniny.

W zakończeniu Franklin Bouillon wykażał, że polityka przymusu miała tylko ten skutek, że opóźniła zawarcie rozejmu, dzięki zaś wpływowi niektórych mocarstw, przemawiających w im. sprawiedliwości, pokój został ocalony. (7)

PARYŻ 17 | 10 (PAT). Według wszelkiego prawdopodobieństwa konferencja pokojowa

zbieże się 6 listopada. Franklin Bouillon zaleca Poincaré'emu wybór Smyrny, jako miejsce przyszłych rokowań pokojowych, szarym jest jednak zdają się być przeciwni temu wyborowi z przyczyn natury materialnej i moralnej. Angora nie zgadza się na wybór Szwajcarii, wskutek czego prawdopodobnie teren, na którym zbieże się konferencja, będzie Francja lub Włochy. (2)

ATENY 17 | 10 (PAT) Minister spraw zagranicznych, Poinis, złożył przysięgę. (2)

BORDEUX 17. 10. (AW) „Chicago Tribune“ do nosi z Adrjanopola, że w Tracji zapanował zupełny chaos. Grecy wycofali już swoje wojska i obecnie szykują się do ostrzeliwania Adrjanopola. Tak Grecy, jako i Turcy domagają się jaknajruchlejszego wysłania do Tracji wojsk aljanckich.

Sprawozdawca tego pisma donosi, że Grecy wczoraj usławili artylerię Karagaczu i oświadczyli, że przygotowani są do ostrzeliwania Adrjanopola z tego powodu, że Turcy masakrowali chrześcijan w tem mieście.

Badania, jakie urządzono w okolicznych płonących wsiach wskazują jednak na to, że miejscowości te podpalił Grecy w czasie odwrotu. (2)

BORDEUX 17 | 10 (PAT) — Rząd angielski mianował Ihsap Beya gubernatorem Budesto, Towfik Beya — gubernatorem Kirkilissy, Bifal Beya — komendantem policji w Adrjanopolu. (2)

Echa zamordowania red. Twerdochliba.

JAK DŁUGO BĘDZIEMY CIERPIEC ZARAZĄ ANARCHIJ?

LWOW, 17 (W.) Pogrzeb ś. p. Sidora Twerdochliba odbędzie się we środę, 13 b. m. o godz. 3 p. p. z krypii O. O. Bernardynów na cmentarz Łyczakowski.

Z powodu mordu dokonanego przez własnych rodaków na osobie ś. p. Twerdochliba, pisze dzisiaj „Ridnyj Kraj“

„Zapytujemy władz, jaką obywatelską swobodę dają nam w zakresie przekonań, kiedy ugodowe dążenia spotykają się na każdym kroku z krwawym terrorem, a wszelka rozkładowa robota buja bezkarnie. Dalej zapytujemy społeczeństwo, czy jeszcze długo będzie cierpieć zarazę anarchii na swoim łonie, która czyż nie szkodzi nam w opinii całego kultu ralnego świata? Zapytujemy wreszcie Ukraiński Galicyjski Episkopat, czy nie uważa za rzecz odpowiednią osądzić w liście pasterskim tego rodzaju uczynki, a nasze duchowieństwo, które

przecież stanowi główne ka dry trudowickie partji, czy uważa za rzecz odpowiednią siedzieć dalej w jednym zrzeszeniu z sabotażnikami, zbrojnymi, zbrodniarzami, mordercami i popierać organy rozbójników, złoczyńców „Dilo“ i „Swobode“.

Morderstwo to wywołało wielkie poruszenie i oczekiwane są stanowcze wystąpienia władz. (2)

LWOW 17 | 10 (A. W.) Cała prasa lwowska, bez różnicy zabarwienia politycznego, po święca wspomnienia pamięci tragicznie zmarłego redaktora Twerdochliba.

Dzienniki wzywają społeczeństwo polskie do manifestacyjnego udziału w pogrzebie Rusina dobrej woli i dobrej wiary, który poświęcił swe życie w ofierze idei pojednania obu narodów. (2)

Cziczeryn o konferencjach politycznych.

SĄ TO WALKI O HEGEMONJĘ POMIĘDZY ANGLJĄ I FRANCJĄ.

BERLIN 17 (PAT) Rosyjskie biuro korespondencyjne donosi, że Cziczeryn wobec przedstawiciela „Izwestija“ oświadczył między innymi: Wszystkie konferencje polityczne odbyte w ostatnich czasach są jedynie epi-

zodami walki pomiędzy Francją a Anglią o hegemonję w Europie. Całe położenie światowe skłania Rosję do czynnej polityki zagranicznej. Musimy dbać o to, ażeby stać się polityczną siłą w świecie.

Echa krwawych zaburzeń w Berlinie.

BERLIN 17 (PAT) W czasie wczorajszych dochodzeń policyjnych w przedmiocie krwawych zajęć i przeprowadzonej rewizji w lokalu redakcji „Rothe Fahne“ skonfiskowano wiele materiału komunistycznego. Jak slychać w ciągu wczorajszego dnia aresztowano 30 osób.

BERLIN 17 (PAT) Na zgromadzeniu ko-

munistycznym odbytem wczoraj, postanowiono zażądać od prezydenta policji uwolnienia wszystkich aresztowanych osób grożąc, że w razie przeciwnym komuniści wywołają strejk generalny w berlińskich zakładach przemysłowych. Komuniści twierdzą, że całe zajście spowodowane było napadem Orzeszowców na spokojnie demonstrujących robotników.

TELEFONEM Z WARSZAWY

URZĘDNICY PAŃSTWOWI A ZALICZKI NA PENSJE.

*) Ministerjum skarbu ostatnio wyjaśniło, że urzędnicy wyższych stopni służbowych którym przyznano jednomiesięczne zaliczki na pensje, mogą obecnie ubiegać się o zaliczki na pensje dwumiesięczne, o ile zwrócą się z odpowiednio umotywowanymi podaniami do swych władz przełożonych.

W ten sposób urzędnicy, znajdujący się w krytycznym położeniu materialnym, będą mogli w wypadkach, zasługujących na uwzględnienie, korzystać z kredytu, który umożliwi im zrobienie niezbędnych zakupów zimowych.

W SPRAWIE POBYTU CUDZOZIEMCÓW W POLSCE.

*) Konsulaty polskie zagranicą przy wystawianiu obywatelom obcym wizy na wjazd do Polski niejednokrotnie ograniczają za pomocą odpowiedniej adnotacji na paszporcie prawo pobytu w Polsce danego cudzoziemca do ściśle określonego terminu, najczęściej jednomiesięcznego, 6-tygodniowego i t. d.

W związku z tem, jak się dowiadujemy Ministerjum Spraw Wewnętrznych wyjaśniło, że udzielanie dalszych prolongat takim cudzoziemcom pozostawione jest do uznania urzędowi administracyjnemu I-iej instancji.

Wyjątek stanowią cudzoziemcy, rosjanie i ukraińcy, których pobyt w Polsce może być przekazany tylko za każdorazową zgodą Ministerjum Spraw Wewnętrznych. (2)

O TYTUŁY URZĘDNICZE.

*) Projekt nadania urzędnikom państwowym odpowiednich tytułów, opracowany przez Ministerjum spraw wewnętrznych, ma być w czasie najbliższym przedmiotem obrad Rady Ministrów.

Sfery urzędnicze nadają projektowi powyższemu duże znaczenie, ponieważ w związku z jego przyjęciem przez Radę Ministrów, będzie wreszcie ustalony charakter służbowy funkcjonariuszów państwowych zgodnie z wymaganiem ustawy o służbie cywilnej.

ROZBUDOWA SIECI TELEGRAFICZNEJ I TELEFONICZNEJ.

*) Ministerstwo poczt i telegrafów przy układaniu budżetu na rok 1923 uwzględniło potrzebę rozwinięcia połączeń telegraficznych i telefonicznych.

Szczególną uwagę zwrócono w tej dziedzinie na kresy wschodnie, gdzie projektowane jest wybudowanie 61 nowych połączeń telefonicznych i telegraficznych, niezbędnych dla tamtejszych władz administracyjnych. W razie przychylnego ustosunkowania się ministerstwa skarbu do tej pożyczki budżetowej, przystąpiono by natychmiast do budowy, której koszt wynoszący około 2 miliardów marek polskich. (7)

ZAOPATRZENIE WDÓW PO INWALIDACH.

*) Ministerjum Skarbu wyjaśniło, że osoby, ubiegające się o przyznanie zaopatrzenia wdowiego po inwalidach wojennych, winny posiadać dowód figurowania w księgach stałej ludności. Bez dowodu powyższego nie będzie przyznane zaopatrzenie.

KAPITALIZACJA RENT INWALIDZKICH.

*) Ministerjum Skarbu opracowało projekt rozporządzenia wykonawczego do ustawy inwalidzkiej z d. 18 marca 1921 r., dotyczącego kapitalizacji rent inwalidzkich.

Rozporządzenie ma być wydane w czasie najbliższym.

Władza należy do narodu.

Już niewielki czas, zaledwie parę tygodni, dzieli nas od wyborów do Sejmu i Senatu. Dla polskiego społeczeństwa będzie to moment przełomowy, historyczny! W dniach 5 i 12 listopada br., staną do decydującej walki żywioły narodowe o programach szczerze demokratycznych, których siła i znaczenie leżą w ugruntowaniu ładu i porządku w państwie oraz żywioły skrajnie lewicowe, o wyrotowe — destrukcyjnych hasłach, dla których interes klasowy jest alfa i omega życia państwa — politycznego. Od wyniku tej walki dwóch sprzecznych sobie politycznie obozów zależy przyszły los Polski!

Musimy zdać sobie jasno sprawę, czem są Sejm i Senat dla polskiego społeczeństwa, a wówczas i sam akt wyborczy do Sejmu i Senatu nabierze dla nas wyjątkowego znaczenia.

W ciągu pierwszych dwóch lat po odzyskaniu niepodległości Polska musiała obchodzić się bez konstytucji. Dnia 17 marca 1921 r. uchwalił Sejm w Warszawie Konstytucję, która podobnie jak Konstytucja 3 maja przy[mu]je zasadę „zwierzchnictwa narodowego”. — Cóż to jest państwo konstytucyjne? Jest to ustrój polityczny, w którym społeczeństwo ma stanowczy udział we władzy ustawodawczej, w którym zabezpieczone są prawa wolnościowe i przeprowadzony podział władz. Do kogo należy zwierzchnia władza w Rzeczypospolitej Polskiej? — Do narodu! — Przez jakie organa Naród sprawuje swoją władzę? Sejm, Senat, Prezydent Rzeczypospolitej z ministrami, sądy! — Kto jest głównym i właściwym organem ustawodawczym? — Sejm! I tu leży jądro sprawy: Sejm jest najwyższym organem w Polsce, który w zakresie ustawodawstwa nadaje państwu kierunek zasadniczy.

Drugim organem ustawodawczym o charakterze bardziej opiniodawczym aniżeli decydującym jest Senat. Zważywszy jednak nie zwykle ograniczone kompetencje Senatu w zakresie ustawodawstwa — system nasz jest w rzeczywistości jednoizbowy (sejmowy!) a Senatowi przysługuje [edyndie prawo „veto”, wstrzymujące na okres 2 miesięcy dojdzie do skutku projektu ustawodawczego. Prawa Senatu w dziedzinie ustawodawczej są analogicznie do prawa, przysługujące w tej dziedzinie Prezydentom wielkich republik współczesnych.

Tak więc w zakresie toku ustawodawstwa uwidoczniła się najsilniej decydujące znaczenie Sejmu i podporządkowane stanowisko Senatu. Inicjatywa ustawodawcza należy do Sejmu i Rządu; niema jej ani Senat ani Prezydent Rzeczypospolitej. Każdy projekt ustawy, uchwalony przez Sejm, będzie przekazany Senatowi do zbadania (zaopiniowania). Jeżeli Senat nie podniesie w ciągu 30 dni od dnia doręczenia mu uchwalonego projektu żadnych przeciwko niemu zarzutów — Prezydent Rzeczypospolitej zarządzi ogłoszenie ustawy. Jeżeli Sejm zmiany proponowane przez Senat uchwali zwykłą większością albo odrzuci większością 11-20 głosujących — Prezydent Rzeczypospolitej zarządzi ogłoszenie ustawy w brzmieniu ustalonym ponowna uchwałą Sejmu. Natomiast Prezydentowi Rzeczypospolitej nie przysługuje prawo „veto”, wstrzymującego w dziedzinie ustawodawczej.

Najwyższym symbolem państwa, które jest tylko społeczną emanacją całego narodu — zawsze będzie Sejm. Od jakości składu człon-

ków każdorazowego Sejmu zależy w wysokim stopniu los społeczeństwa, jako dobrobyt ładu i siła. Baczmy przeto uważnie, by do tej sejmowej świątyni: źródła ustawodawczego prawa weszli ludzie godni, uczciwi, dla których etyka społeczna i chrześcijańska nie jest pustym dźwiękiem. Dzień 5 listopada 1922 r. to dzień wielkiego Święta dla polskiego spo-

łeczeństwa. W dniu tym wielki Naród poświęci swoją zwierzchnią władzę nad całym państwem w ręce wybrańców ludu! Oby wybrańcy ludu okazali się godnymi zaufania Wyborców i pracę swą poselską zużytkowali dla dobra nie tylko jednej klasy, lecz całego narodu!!!

PROCES MORDERCÓW RATHENAU.

(o) Powiedział ktoś z carsystycznej Rosji, że jest to despotja umiarkowana przez morderstwo. Słowa te można zastosować do współczesnych Niemiec. Bo i tam morderstwo stało się niejako instytucją polityczną.

Morderstwa te mają już pewne ustalone właściwości. Są one orężem politycznym prawicy nacjonalistów niemieckich, która oczywiście wypiera się wszelkiej współności, także moralnej. Mordercy znikają. Przeważnie morderstwa pozostają niewykryte. O ile dochodzą do wiadomości, to mordercy uciekają za granicę. W tych nielicznych wypadkach, gdzie stają przed kratkami sądowymi, całe postępowanie cechuje największą uprzejmość wobec przestępców oraz takie dochodzenie, aby nie wyszło na jaw zbyt wiele, zwłaszcza zaciemnia się stosunki morderców do rozmaitych herojów i przywódców nacjonalistycznych. Nakoniec wyrok wypada jak najłagodniej.

Pobyt czy to obwinionego czy to skazanego w więzieniu nie należy do przykrych. Podobniejszym niż do domu kary jest do satorjum. Skazani otrzymują na każde żądanie urlopy, a gdy zechcą uciekają z łatwością.

Istnieje także pewien typ mordercy nacjonalistycznego. Jest on studentem lub inteligentem, napewno byłym oficerem. Przy popełnieniu czynu nie okazuje odwagi. Jeśli już zabija podstępnie, to potem ucieka, i chowa się, chętnie widząc, gdy podejrzenie pada na niewinnego. Taksamo podczas procesu. Tutaj nie przyznaje się, udaje głupiego.

Świat umysłowy, w jakim się obraca, jest niezwykle ograniczony. Towarzystwo jego składa się z czynnych lub pozasłużbowych oficerów, pisma czytelnicy nacjonalistyczne. Na leży do tuzina rozmaitych nacjonalistycznych bundów, należy lub utrzymuje najbliższe stosunki z różnymi freikorpsami. Rozumie się, że jest wściekłym antysemitą.

To samo okazało się w licznych dotychczasowych morderstwach, to samo widzimy w obecnym procesie Rathenau'a.

Mamy tutaj objaw psychozy powojennej, ale jeszcze bardziej psychiki niemieckiej. Bo psychika stanowiąca podłoże tych morderstw, jest zupełnie ta sama, z której wyszła wojna i sposób prowadzenia jej przez Niemców. Przecież i tutaj można zauważyć ten sam zanik zmysłu moralnego. W zbrodniach celach Niemcy prowokowali wojnę, w zbrodniczy sposób prowadzili ją, gwałcąc wszelkie prawa Boskie i ludzkie. Teraz ta sama psychika, której symbolem stał się lejtnant pruski, zwraca się przeciw narodowi niemieckiemu samemu. I jest to niewątpliwie tragedją narodu niemieckiego, że najęźsi mężowie Eisnerzy Erzbergerowie, Rathenauowie, ci którzy uratowali Rzeszę od ostatniej katastrofy, padli ofiarą morderców nacjonalistów niemieckich.

Nacjonalizm niemiecki jest tem zielem tru[je]jącym, które wydaje zatrute kwiaty w osobach Techowóh i Kernów i jakoby symboliczne operacje zatrutymi cukrami. Nacjonalizm ten jako najważniejsze uczucie posiada nienawiść do żydów, do Polaków i słowem do Feindbundu, a zwłaszcza Francuzów, wszystkich Niemców innych zapatrywań, słowem do całego świata. Patriotyzm, uczucie miłości ojczyzny, a więc uczucie pozytywne i twórcze, zamieniło się tutaj na uczucie burzące.

Morderstwa polityczne są objawem tak ubolewaniem jak potępienie godnym. Są jednak równocześnie skutkiem całego rozwoju, jaki naród niemiecki przybrał w XIX i XX wieku. Nie są oczywiście zamierzonym skutkiem, lecz utworem obecnym leżącym na linii rozwoju. Morderstwa powinnyby wstrząsnąć opinią niemiecką i wskazać narodowi, że powinien zawrócić z tej drogi, prowadzącej w przepaść.

Czy przejrzy, czy zawróci?

ÓSMA PLAGA EGIPSKA.

(o) „Głos” Górnego Śląska pisze pod powyższym tytułem. Prasa węgierska donosi o tajnym rozporządzeniu węgierskiego ministra spraw wewnętrznych z dn. 31 sierpnia r. w myśl którego mają być wydaleny z Węgier bezwzględnie wszyscy zagraniczni i obcy obywatele, należący do rasy żydowskiej. Wydalenie to ma być bezwzględne i to drogą „szupasu”, choćby nawet taki obywatel miał sklep lub nawet ziemię.

Rozporządzenie to wywołało ogromne wzburzenie w żydowskich kołach politycznych. A ponieważ Polska była i jest dotychczas

krainą mlekiem i miodem płynącą dla tej 8-mej plagi egipskiej (to jest żydowska), przeto w najbliższym czasie możemy się spodziewać nowego potopu czyli najazdu żydów na Śląsk.

Dla uniknięcia więc tej szarańczy, winien Sejm Śląski jaknajspieszej opracować i ogłosić nie tylko zakaz przyjazdu i osiedlania się tutaj żydostwa, ale również wszystkich tych, którzy po 1 lipca 1914 roku tu się osiedlili stanowczo jako niestałych, a więc napływowych, obcych mieszkańców wysiedlić. (6)

Kronika zagraniczna

Międzynarodowa konferencja gospodarcza.

x) „Neue Freie Presse” donosi z Waszyngtonu, że prezydent Harding nie zaniechał jeszcze myśli zwołania międzynarodowej konferencji, któraby się miała zebrać w ciągu zimy. Konferencja ta miałaby mieć charakter gospodarczy, przyczem wszelkie sprawy polityczne byłyby z niej wyłączone.

Ameryka pragnie również skorzystać ze

sposobności, ażeby przeprowadzić wymianę zdań z państwami dłużnikami w Europie w sprawie długów międzykoalicyjnych.

Komunizm kureczy się na zachodzie,

x) Przy otwarciu kongresu komunistów sekretarz generalny Frossard odczytał sprawozdanie, które wywołało na obecnych bardzo niemiłe wrażenie. Według sprawozdania tego partja komunistyczna w ciągu ostatniego roku straciła więcej niż 50 tysięcy członków. Partja liczy obecnie 78.828 członków,

ZARZĄD

„ELIBOR“ Spółka Akcyjna Handlowo-Przemysłowa „L. J. BORKOWSKI“

w Warszawie, przy ul. Mazowieckiej № 11

zawiadamia pp. Akcjonariuszów, że stosownie do uchwały Walnego Zgromadzenia z dnia 19 czerwca 1922 r. i postanowienia pp. Ministrów Przemysłu i Handlu oraz Skarbu, z dnia 22 sierpnia 1922 r., ogłoszonego w Nr. 193 „Monitora Polskiego“ z dnia 26 sierpnia 1922 r., powiększa się kapitał zakładowy Spółki o 103,000,000 marek polskich, czyli do sumy 270,000,000 marek polskich, drogą VIII emisji 500,000 sztuk nowych akcji, wartości nominalnej Mk. 216 każda, na następujących warunkach:

- 1) akcje nowej VIII emisji emitowane będą po Mk. 216 nominalnej wartości, drogą przelania z rozporządkalnej części kapitału zapasowego Mk. 108,000,000 na kapitał zakładowy;
- 2) akcje będą wydane bez pła t n i e dotychczasowym akcjonariuszom, w stosunku dwóch nowych akcji, na każde trzy akcje poprzednich emisji;
- 3) pod względem udziału w zyskach i praw przysługujących akcjonariuszom akcja nowej emisji będą zrównane z akcjami emisji poprzednich, z prawem na dywidendę od dnia 1 stycznia 1922 roku.

W powołaniu się na powyższe, Zarząd wzywa pp. Akcjonariuszów do zgłaszania się w terminie do dnia 31 grudnia 1922 roku, do lokalu Zarządu w Warszawie, przy ul. Mazowieckiej № 11 (III piętro), od godziny 10 ej rano do 2-giej popołudniu, po odbiór akcji, przyczem tytułem zwrotu kosztów opłat i druku, będzie pobierana kwota w wysokości 50 mk. za każdą akcją.

Przy wydawaniu akcji VIII emisji, winny być przedstawione akcje poprzednich emisji, tak okazelskie, jak również imienne uprzywilejowane, celem ich ostemplowania.

(4334bk1)

WIRÓWKI

Związek Spółdzielni Mleczarskich w Warszawie
Oddział w Łodzi, Al. Kościuszki № 29
dawniej Warszawskie Ziemiańskie Tow. Mleczarskie

KONWIE.

Nie kupujcie towarów!

póki się nie przekonacie, że najtan. kupuje się w składzie pod firmą

Najtańsze źródło

bo w mieszkaniu prywatnym.

Łódź, ul. Dzielna № 36. tel. 12-87

Towary białe, ołóżko kolorowe, na wyspy, pościel, całgi różne, chustki, bostony, szewioty, kory, sukna sibiry, barchany, fianele, podszeewki, nici i inne towary.

Uwaga! Hurtownikom fabryczne ceny; również wysyłam odpowiednie odcinki tow. podług zamówien.

3282b12

Szkoło okienne i kit

— poleca najtaniej —

Tr. Hanelt Łódź, ul. Pusta Nr. 17

Firma egz. od 1897 r. (3962K10)

Dr. Eugenia Gębszumi

Piotrkowska 121

Choroby kobiece i weneryczne u kobiet. Przyjmuje od 12 — 1 i od 4 — 6, w niedzielę i święta od 9 — 2 6835-10

Dr. S. KANTUR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Ul. Ewangelicka 2. Godz. przy jeć od 9—2 i 6—8.
Panie od 5—6. 361

„Inhorian Age“

z kogotkiem

Skuteczny środek przeciwko skutom. oraz chorobom płucnym kokluszowi, astmie i inn. sprzedają apteki i skład. apteczne (4116K1)

Egz. mę, liszaje, krosty leczy skutecznie

„Lain-Age“ z kogotkiem

Sprzedają apteki i skład. apteczne. (4116K0)

Na wypłatę

firanki, obrusy, ręczniki, p. tna towa y damskie i męskie. Markowicz i S-ka Piotrkowska 37 w pow. wórzcu (4883)

TOWARY BŁAWITNE

Beizniane, kostjumowe, naltotowe. Po cenach konkurencyjnych sprzedają

ŁÓDŹ

Piotrkowska № 141

STELZNER I WEBER

412546

Dywany!

Mebel gabinetowe w skórę.

Łóżka metalowe Konrada Jarnuzkiewicza

Całe urządzenie do stołowych, sypialnych, salonów, gabinetów, oraz kuchnie białe. Biurowe meble. Krzesła Thoneta poleca w dużym wyborze Magazyn Mebli WŁ. ROMISZEWSKIEGO Piotrkowska 116 i o. front. Telefon 21 — 61. (3948d6)

„MATURA“

kursa maturalne poszukują akademików (czki) mających urlo. akademicki, a pragnących wykładać nasęające przedmioty: francuski, niemiecki, przyroda, geografija i łacina w zakresie średniej szkoły. Oferty piśmienne składać Prze. azyl 50 m. 12 u Osserta. 43.4K3

